

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/142/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6823200597
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6823200597.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ladislava Mejstříka, členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX. XX. XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov, otec: C. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. XXX/XX D. E. F., t.č. G. X, H. a matka: D. A. I., H. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., zastúpená JUDr. Janou Ježíkovou, advokátkou so sídlom J. XXX/XX, H., o úpravu styku a zvýšenie výživného na maloleté dieťa a o uloženie výchovného opatrenia, na odvolanie matky maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. RA-5P/23/2023-149 zo dňa 18. 07. 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Rimavská Sobota vo výroku I. zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému A. na sumu 85 eur mesačne od 24. 04. 2023, vo výroku II. vyčíslil zameškané výživné vo výške 49 eur za obdobie od 24. 04. 2023 do 31. 07. 2023 s tým, že otcovi umožnil toto splácať v pravidelných mesačných splátkach po 10 eur s poslednou splátkou 9 eur k rukám matky spolu s bežným výživným počnúc dňom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod stratou výhody splátok. Vo výroku III. upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že tento bude prebiehať každý utorok a štvrtok od 15,00 hod. do 19,00 hod. a každý nepárny týždeň od štvrtka od 15,00 hod. do nedele do 18,00 hod. Počas letných prázdnin prvý a tretí týždeň v júli a v auguste od pondelka od 10,00 hod. do nedele do 19,00 hod. Počas jarných prázdnin každý nepárny rok od pondelka od 10,00 hod. do nedele do 18,00 hod. Počas veľkonočných sviatkov každý párny rok od Zeleného štvrtka od 10,00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19,00 hod. Počas Vianočných sviatkov každý nepárny rok od 22.12. od 10,00 hod. do 26.12. do 18,00 hod. Matka má právo na stretávanie sa s maloletým v rovnaký čas ako otec počas sviatkov a prázdnin v nasledujúci rok, pričom počas sviatkov a prázdnin sa neuplatňuje bežná úprava styku. Otec maloletého si dieťa prevezme v mieste jeho bydliska, na tom istom mieste ho po ukončení styku odovzdá, pričom matke maloletého uložil súd povinnosť dieťa na styk s otcom včas a riadne pripraviť a zabezpečiť jeho odovzdanie. Výrokom IV. súd uložil rodičom maloletého dieťaťa povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu a psychologickým konzultáciám na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca za účelom upraviť ich vzájomnú komunikáciu v trvaní 6 mesiacov so začatím poradenstva do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia. V ďalšej časti rozsudku výrokom V. v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. Výrokom VI. rozhodol o náhrade trov konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu a posledným výrokom (VII.) upozornil na zmenu rozsudku Okresného súdu Revúca sp. zn. 7P/11/2020 zo dňa 10. 09. 2021 v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom a výživného.

Svoje rozhodnutie zdôvodnil s poukazom na ust. § 24, § 25, § 36, § 62, § 65, § 75, § 76, § 77 a § 78 Zákona o rodine, keď konštatoval, že od posledného rozhodnutia upravujúceho práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu došlo k takej zmene pomerov, ktorá umožnila zmenu tohto rozhodnutia v časti výživného a úpravy styku. Súd prvej inštancie konštatoval, že návrh matky v časti, kde sa domáhala zúženia rozsahu styku otca s dieťaťom, nie je dôvodný. Zo záverov psychologického vyšetrenia dieťaťa nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obmedzovanie styku s otcom. Naopak aj podľa názoru kolízneho opatrovníka je pre maloletého A. z hľadiska napĺňania vývinových potrieb zachovanie čo najširšieho styku s otcom viac než potrebné. Negatívny dopad na dieťa nevyplýval ani z vyjadrenia školy, pričom rešpektoval aj názor maloletého, ktorý chcel styk v pôvodnom režime zachovať. Ako problematické súd nevnímal, že v priebehu stretnutí s otcom sa maloletý súčasne stretáva so svojimi ďalšími súrodencami zo strany otca, resp. cestuje s otcom za starými rodičmi. Naopak rozvíjanie súrodeneckých a rodinných väzieb je na prospech maloletého, a preto návrh matky zúžiť styk nepovažoval za dôvodný. Súd tak ponechal pôvodný rozsah styku, skrátil len čas odovzdávania na skoršiu hodinu. Za potrebné zároveň považoval upraviť styk aj počas prázdnin a sviatkov rovnocenne medzi rodičmi. Pri vyživovacej povinnosti bral do úvahy odôvodnené potreby dieťaťa, možnosti a schopnosti oboch rodičov, pričom prihliadal na zmenu pomerov, ktorá nastala od posledného súdneho rozhodnutia. Po zistení aktuálnych príjmov rodičov, ich majetkových pomerov a rozsahu vyživovacích povinností, keď otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť na maloletého D., konštatoval dôvodnosť zvýšenia vyživovacej povinnosti, avšak nie na sumu, ako to požadovala matka maloletého A., ale výživné zvýšil na 85 eur mesačne. Pri tomto zohľadnil, že otec sa podieľa na plnení vyživovacej povinnosti aj v tzv. naturálnej forme, keď má maloletého vo výchove dva predĺžené víkendy do mesiaca. Zmena, ktorá nastala, existovala už v čase podania návrhu, preto o zmene výživného súd rozhodol k tomuto dátumu a zároveň tak vyčíslil zameškané výživné a rozhodol o jeho plnení v splátkach, ktoré otcovi povolil splácať spolu s bežným výživným. O trovách konania rozhodol súd v súlade s ust. § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, prostredníctvom zástupcu podala odvolanie matka maloletého dieťaťa. Dôvodila poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. e/ a f/ CSP tým, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, resp. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Pri návrhu na zvýšenie vyživovacej povinnosti súd vyhovel matke len sčasti, keď zvýšil výživné o 15 eur mesačne. Toto je pre matku dieťaťa neprijateľné, pričom poukázala na to, že už v minulosti bolo výživné určené v nižšej ako žiadanej výške. Matka ustúpila zo svojej požiadavky len preto, aby sa vyhýbala konfliktným situáciám s otcom. Uviedla, že ona konkretizovala náklady, ktoré sú potrebné z jej strany na zabezpečenie potrieb dieťaťa, a to na úrovni 230 eur mesačne, pričom otec žiadnym spôsobom jeho náklady, ktoré v súvislosti s dieťaťom má, nedeklaroval. Čisto matematický postup, aký zvolil súd v tomto prípade pri určení vyživovacej povinnosti, neprichádza do úvahy. Otec nebol zbavený spôsobilosti na právne úkony a sám sa dobrovoľne rozhodol mať tretie dieťa s treťou partnerkou, pričom toto jeho životné rozhodnutie nemôže mať vplyv na plnenie si vyživovacej povinnosti. Znamenalo by to, že s narodením ďalšieho dieťaťa by bolo prostriedkov na „rozdelenie“ medzi deti stále menej, pričom sa súdom opomína zákonom deklarované „schopnosti a možnosti povinného“. Matka tiež nesúhlasila so záverom súdu, že otec sa o dieťa aj osobne stará, a tým čiastočne plní výživné v naturálnej forme. Poukázala tiež na to, že v priebehu týždňa si otec vyzdvihne na spolu 8 hodín dieťa a nezabezpečuje mu žiadne naturálne plnenia okrem možnej večere, pričom vtedy nemá výdavky súvisiace s odievaním, obúvaním, výživovými doplnkami, vecami osobnej a dennej potreby a pod. To všetko zabezpečuje matka. Pokiaľ sa otec stretáva s dieťaťom cez víkendy, zväčša s ním cestuje do Moravian nad Váhom, a preto zabezpečuje aj svoje potreby, resp. potreby stretávania sa so svojimi ďalšími deťmi. Matka tiež poukázala na to, že voči ďalšiemu dieťaťu, maloletému D. má otec určené výživné 70 eur, čo je len batôľa oproti maloletému A., ktorý je fyzicky starší. Matka taktiež nesúhlasila s novo upraveným rozsahom styku, keď maloletý deklaroval požiadavku byť s otcom a nie sa o otca vždy deliť aj s bratom alebo sestrou. Matka navrhovala skrátiť styk tak, aby si otec dieťa nevyzdvihol vo štvrtok pred víkendom, ale v piatok, avšak súd toto vyhodnotil ako nie rozhodnutie v prospech otca, ale maloletého dieťaťa. Podľa matky maloletý v komunikácii s kolíznym opatrovníkom odpovedal opatrne a vyhýbavo, keďže je dostatočne dlho ovplyvňovaný otcom vo vzťahu k jeho skutočným potrebám a názoru na matku. Otec si zjednodušuje plnenie svojich povinností a matka je tá, ktorá je povinná na to všetko dieťaťu dať odpoveď a vysvetľovať mu veci, či napr. má otec A. menej rád, keď má aj brata atď. Súd tiež nezohľadnil prichádzajúce psychické problémy dieťaťa a jeho stratu pozornosti spôsobenú aj neustálou zmenou pobytu dieťaťa v niektovej z domácností. A. je citlivé dieťa, potrebuje istú mieru stability výchovného prostredia a sústredenie sa na

plnenie jeho povinností a jeho želaní a potrieb a nie potrieb svojich rodičov. Matka nesúhlasila ani s tým, že súd nariadil rodičom výchovné opatrenie z dôvodu zlepšenia komunikácie medzi nimi. Otec sa stále nezmenil, jeho správanie je voči matke kritické, devalvujúce jej postavenie, a tým, že matka „neuspela“ s legitímnou požiadavkou na plnenie si vyživovacej povinnosti, vnútorne toto pociťuje ako svoje ďalšie víťazstvo. Matka prehodnotila svoj postoj a nemyslí si, že je vhodné, aby sa podrobila výchovnému opatreniu, ktoré by malo viesť k zlepšeniu komunikácie medzi ňou a otcom dieťaťa. Napočúvala sa na seba už dosť urážok a nechce, aby sa to opakovalo pred cudzou osobou bez ohľadu na jej odborné zručnosti a schopnosti. Žiadala, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil súdu prvého stupňa alebo jej návrhu vyhovel a rozsudok zmenil.

3. K podanému odvolaniu sa vyjadril opatrovník maloletého dieťaťa, ktorý uviedol, že voči rozsudku súdu prvej inštancie nemá žiadne námietky. Uložené výchovné opatrenie je podľa názoru opatrovníka v najlepšom záujme dieťaťa. Komunikácia oboch rodičov je vyčítavá, konfliktná (v prípade otca dieťaťa až ofenzívna), čo môže konflikt medzi rodičmi do budúcnosti len prehĺbovať.

4. K podanému odvolaniu sa vyjadril otec maloletého dieťaťa, keď uviedol, že s ním nesúhlasí. Pri výške výživného sa oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu výrazne zlepšila životná situácia a finančné pomery na strane matky. Jednak poberá daňový bonus 140 eur mesačne a zvýšili sa aj rodinné prídavky na 60 eur mesačne. Tiež žije v spoločnej domácnosti už so svojím manželom, ktorý sa tak na chode podieľa a spoločne toto financujú. Matke sa tak znížili výdavky na bývanie minimálne o polovicu, keď býva s terajším manželom, ako aj so zabezpečením stravy a iných spoločných potrieb. To, že mu vyčíta narodenie tretieho dieťaťa, nemôže mať vplyv na výšku vyživovacej povinnosti. U otca sa naopak zmenila životná a finančná situácia. Navrhol preto, aby výška výživného zostala rovnaká, na úrovni 70 eur mesačne a návrh matky na zvýšenie aby bol zamietnutý. K úprave styku uviedol, že samotný A. sa vyjadril, že chce rovnako tráviť čas s otcom, ako aj s mamou. Aj z vyjadrení ostatných zainteresovaných osôb ako kolízneho opatrovníka, resp. učiteľky vyplynulo, že je potrebné styk s maloletým ponechať. Tiež so synom pravidelne a riadne píše úlohy, pripravuje ho do školy, komunikuje s triednou učiteľkou a A. známky z každého predmetu sú výborné. Psychické problémy dieťaťa vidí len matka a ak nejaké sú, tak odohrávajú sa výlučne pri nej, čo je možno dôsledkom jej neustálych návštev psychológa s maloletým. Navrhol, aby požiadavka matky o zníženie styku bola zamietnutá. Čo sa týka výchovného opatrenia, je to práve matka, ktorá jeho ako otca uráža, dokonca jej kamarát ho mal fyzicky napadnúť. Má za to, že komunikácia je potrebná pre oboch rodičov a hlavne v záujme maloletého A., nakoľko je potrebné si nájsť cestu k normálnej spoločnej komunikácii. Uviedol, že na pár sedeniach so psychológom už bol, napriek tomu, že rozsudok ešte nie je právoplatný. Matka sa stále vyhýbala a odmietala pomoc psychológov alebo partnerských poradní. Myslí si, že neustále chodenie po súdoch nemá vplyv ani na maloletého. Navrhol, aby odvolanie voči rozsudku zo strany matky bolo zamietnuté.

5. Následne sa opakovane vyjadrila matka, aj otec maloletého, pričom v podstate zopakovali svoje predchádzajúce tvrdenia.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v jednotlivých výrokoch podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. Z preskúmaného rozhodnutia, spisového materiálu a obsahu odvolania mal aj odvolací súd preukázané, že súd prvej inštancie posudzoval, či sú splnené podmienky pre zmenu predchádzajúceho rozhodnutia, ktorým boli upravené práva a povinnosti rodičov a maloletého dieťaťa. V tomto prípade podnetom na zmenu bol návrh matky, ktorá žiadala, aby súd rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti a zmene úpravy styku otca so synom. Súd prvej inštancie v súlade s ust. § 78 Zákona o rodine správne zisťoval, či nastala zmena pomerov, ktorá by umožňovala zmeniť predchádzajúce rozhodnutie vo veci práv a povinností rodičov a maloletých detí.

8. Vychádzajúc zo skutočného stavu tak, ako ho zistil súd prvej inštancie mal aj odvolací súd za to, že rozhodnutie odráža možnosti a schopnosti rodičov, ako aj najlepší záujem maloletého dieťaťa. Súd prvej inštancie tak v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosť potrebnú pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 191 CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a na ktoré v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia riadnym spôsobom uviedol zistený skutočný stav,

primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Tieto zároveň primeraným a dostatočným spôsobom v súlade s ust. § 220 CSP zdôvodnil.

9. Súd prvej inštancie mal preukázané, že v čase predchádzajúceho rozhodnutia dosahoval otcov príjem 699 eur mesačne a v tom čase mal spolu dve vyživovacie povinnosti. Okrem maloletého A. aj staršiu dcéru E., kde prispieval výživným 130 eur mesačne. Na strane otca došlo k nárastu príjmu na sumu priemerne 825 eur mesačne. Otcovi však pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť na maloletého D., kde má súdom určené výživné 70 eur mesačne. V čase poslednej úpravy výživného matka dosahovala čistý mesačný príjem 634 eur, v čase rozhodovania súdu bol priemerný mesačný zárobok 739,66 eur. Matka tiež poberá daňový bonus a prídavky na dieťa. Maloletý A. v školskom roku 2022/2023 bol žiakom 1. ročníka základnej školy.

10. Vychádzajúc z takto zistených skutočností má aj odvolací súd za to, že zvýšenie výživného na sumu 85 eur zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca, pričom súd bral do úvahy aj to, že otec sa o dieťa osobne stará dva predĺžené víkendy od štvrtku do nedele v kalendárnom mesiaci (mimo stretávania sa v pracovných dňoch). Pri rozhodovaní o úprave styku sa taktiež odvolací súd stotožnil so závermi súdu prvej inštancie. Maloletý sa s otcom stretával aj doteraz, pričom to nemalo na neho negatívny vplyv. Sám sa vyjadril, aby stretávanie v takomto rozsahu pokračovalo aj ďalej. To, že otec syna zoberie v čase styku aj na stretnutie s ostatnými súrodencami, prípadne starými rodičmi, je len v prospech maloletého dieťaťa. Pri rozhodovaní o uložení výchovného opatrenia vychádzal súd prvej inštancie zo stavu, keď rodičia maloletého dieťaťa nie sú schopní spoločne bezkonfliktne komunikovať. Je nepochybné, že prebiehajúce konflikty medzi nimi vplývajú aj na duševnú pohodu dieťaťa, ktoré môže tieto veci vnímať negatívne, čo sa prejavuje napr. nižšou sústredenosťou sa v škole. Pokiaľ teda rodičia začnú spolu lepšie komunikovať, je predpoklad, že výchovné opatrenie uložené rodičom sa prejaví aj v psychickej pohode dieťaťa.

11. Z odvolania matky tak nevyplývajú žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli známe súdu prvej inštancie a ktoré by oprávňovali odvolací súd iným spôsobom vyhodnotiť skutkový alebo právny stav. Z uvedených dôvodov potom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).